

Տեօրքիւն՝ Կէն. Ս. Էճճի մէջընէ իւր
րէ իճապ իտէն րէսմի րուխտաթիւնին իս-
թիսալիյէ վերիւնէ ք իմրարի լեւ վէ րուխ-
տաթիւն թէ քրէրէրի Տէր մահէլտէ մագ-
պուլ վէ միւթէպէր թուրուլուպ, հալի օլ.
տուգլարը էնֆիյէտէն կէրէք մէմալիքի մահ-
րուսէնին պիր մահէլլինտէն տիկէր մահէլ-
լինէ նազլ վէ իսալ, վէ կէրէք տիյարը
էճնէպիյէտէն իւրաք մէ իրաւ օլունտու րէս-
մի կիւմրիւք նամը. վէ նամը ասէրէ պաշ-
գա պիր կիւնա րէսմ վէ ալալիտ թալապ օ-
լունմայաճագ տըր :

Պէշնէ Կէն. իշպու էնֆիյէտէն մուա-
մէլաթը սայրիւտի պիթէմամը հա տուխան
հապընտա ճարի օլունտու իւզըն, տուխան
նիզամնամէսի ահքեմալնա թէ վիթիգան, վէ
տիյարը էճնէպիյէտէն վէ մէմալիքի միւթա-
ղէ մահսուլաթընտան օլուպ, իտալինէ միւ-
սաատէ օլունմասը թէնսիպ պուրուլան էնֆի-
յէտէն քեաֆէյի մուամէլաթը տախի. սի-
կարա, վէ աղըզ թիւթիւնիւ, վէ էնֆիյէ
հապընտա միւսէսէս օլան նիզամնամէսին
պէնտի մախսուլարը ահքեմալնա թալապը-
գան թասպիյէտէն վէ իճրա գըլընաճագ տըր :

Փի, 13 րէճէպ, սէնէ 1282
վէ Փի, 19 թըրքի սանի, սէնէ 1281

Տիյարը էճնէպիյէտէն իւր Մէմէթէթէյն վէ
Սըրպիսթան թարաֆլարընտան, Մէմալիքի
մահրուսէյի ճէնապը միւթիւրեանէյէ իտալ-
լը միւսաատէ օլունմասը թէնսիպ պուրուլան
էնֆիյէ, վէ սիկարա, վէ աղըզ թիւթիւնիւ,
վէ թէնպէթի հապընտա օլունաճագ մուա-
մէլաթա տալի օլան տօգուլ պէնտի շալի
նիզամնամէսին եէրինէ գալիմ օլմագ իւզըն,
թատիլէն գալէմէ ալընան նիզամնամէ տիր :

Պէշնէ Կէն. Տիյարը էճնէպիյէ
մահսուլու սիկարա, վէ աղըզ թիւթիւնիւ
կէօմրիւքէրէ վիրուտինտէ, էմթաա վէ էշեա-
յի սայրիյի թիւթիւնի հապընտա ճարի
օլունտու վէճէլէ, եիւզլիւք մէճիտիյէ ալ-
թուսու 100 զուրուշ իթիպարիյէ, մես-
թիւքեաթը խալիս օլարագ գըլմէթէրինտէն
պիլա իսգօնթօ քէմաթեան եիւզտէ թէմամէն
75, վէ մէմալիքի էճնէպիյէ մահսուլու էն-
ֆիյէտէնին էն էտնա ֆիյաթտան, գըլեէսի
25 զուրուշա գատար օլանընըն գըլեէսին
տէն 25, վէ անտէն զիյատէ գըլմէթի օ-
լանընտան, գըլմէթի լայիճիսին պիր միւ-
լի րէսմի կիւմրիւք ասիլիյէ, մէմալիքի մահ-
րուսէյէ տուխուլէրինէ րուխտաթ վիրիւնէք
տիր :

Իշնէ Կէն. Պալաթաէ պիրինճի մատտէ-
տէ զիքը օլունան գըլմէթ, էշեալի մէզթիւ-
րէնին, ասըլ պահալէրիյէ, մահէլլէրինտէն
Մէմալիքի մահրուսէ կիւմրիւքէրինտէն պի-
րինէ վիրուլէրինէ գատար օլան մէսարիլէրինի

միւթէյիյին, ասհապընըն իպրաղ իտէճէք-
լէրի ֆաթուրալար իւզէրինէ, վէ ֆաթուրա-
լարը եօլ իսէ, թարաֆլարընտան մէմհուր վէ
եախուտ միւմի օլարագ վիւնէքէրի տէֆթէր
իւզէրինէ իթիպար իտիլէճէք տիր :

Իշնէ Կէն. Մէզթիւր ֆաթու-
րալարտա, վէ հախուտ տէֆթէրիտէ կէօմթէ-
րիլէն գըլմէթէր գարինի սըհհէթ օլմայըպ-
տա, տիկէրինտէն աշաղը օլունտու կէօրիւ-
նիւր իսէ, կիւմրիւք պիհապթ թագտիրի գըլ-
մէթ իտիպ, օլունտու իւզէրինէ իթիպա ի
տէն րէսմի կիւմրիւքիւ թալապ իտէճէք. վէ
կիւմրիւքիւն իշպու վէճէլէ թագտիր իտէ-
ճէկի գըլմէթէ, ասհապը րուզի օլմայըպտա
պու գըլմէթ իւզէրինէ րէսմի կիւմրիւքի ի-
թաուտէ մուխալիթէթ իտէրլէր իսէ, օլ հալ-
տէ կէօմրիւք պէր մինվալի մուհարրէր, աս-
հապընըն իպրաղ իթիպի ֆաթուրալարտա,
վէ եախուտ տէֆթէրինտէ մուհարրէր օլան
գըլմէթին իւզէրինէ եիւզտէ օն զամմ իլէ,
պէտէրինի պա սէնէտի մագպուլ պիլ իթա,
մայի ճանիպի միրիյէ ասիլ վէ միւպայա
իյէյէճէք տիր :

Տեօրքիւն՝ Կէն. Կէրէք րէսմի կէօմ-
րիւքիւնիւ պիլ էտա, մայինի ասհապը կիւմ-
րիւքտէն գալարընըն, վէ կէրէք իշնէճիւ
մատտէտէ զիքը օլունտու վէճէլէ, գըլ-
մէթինտէն տօլարը ուլունտուլալարագ, քէն-
տիլէրինէ պէտէրինին իթաուլիյէ, մայի ճանի-
պի միրիյէ ալընմըլ օլունտ, շու իթի թագ-
տիրտէ տախի, զիքը օլունտան ֆաթուրա վէ
կէրէք տէֆթէրլէր, ասհապընա րէսու օլուն-
մայըպ, կիւմրիւքտէ ալը գանուլաճագ տըր :

Պէշնէ Կէն. Պէր մինվալի մէջընէ
րէսմի կիւմրիւքիւ էտա օլունտան սիկարալար ի-
լէ էնֆիյէ վէ չիյնէիլէճէք աղըզ թիւթիւ-
նիւ սաթաճագ օլան մաղաղաճը վէ տիւք-
քեանճըլարըն, կէրէք թէպապի տէվէթի
Լըլիյէտէն, վէ կէրէք թայիթէյի էճնէպի-
յէտէն օլունտար, Մէմալիքի մահրուսէյի շա-
հանէ մահսուլու օլան տուխան, վէ էնֆիյէ,
վէ սիկարալար սաթաճագ մաղաղաճը վէ տիւք-
քեանճըլարը հապընտա թէրթիպ վէ թէէս-
տիս գըլընան նիզամաթ վէ րուսուլաթա պի-
թէմամէ հա իթիպա իտէճէքէր տիր :

Լըլիյէ Կէն. Ը ու միւսաատէնին ճէ-
րէտըն զիքը օլունտու վէճէլէ, անճագ մա-
մուլ սիկարալար իլէ էնֆիյէ վէ աղըզ թիւ-
թիւնիւնէ միւնհասըր օլուպ, իթիպա սիկարա
վէ էնֆիյէ եաթմագ, վէ գըլըլու չըպուգ-
տա իշմէք իշին կէրէք եաթմագ վէ կէրէք
սուճուգ հէյէթիլտէ, վէ կէրէք սայըր պիր
շէթլ վէ սուրէթտէ օլունտ, հիշ պիր կիւնա
էճնէպի մահսուլու տուխանըն, Մէմալիքի
մահրուսէյէ իթիպը, վէճէլէ միւնէլ վիւճուհ
թէճիլը օլունմայաճագ տըր :

Լըլիյէ Կէն. Մէմէթէթէյն վէ Սըր-
պիսթան մահսուլ վէ մամուլաթընտան, վի-

րուպ իտէպիլէճէք թէնպէթի, վէ էնֆիյէ,
վէ սիկարա, վէ աղըզ թիւթիւնիւ տալի,
պալեատէքի պէնտըրտէ պէյան գըլընան շէ-
րայիթ վէ մուամէլաթըն ճիւմէսի պունլար
հապընտա տալի ճարի օլմագ, վէ ֆէգաթ
թէնպէթի, վէ սիկարա, վէ աղըզ թիւթիւ-
նիւնտէն եալընըլ եիւզտէ 67, վէ էնֆիյէ-
տին պիրինճի պէնտտէ թայիյին օլունտան րէս-
մի կիւմրիւքտէն եիւզտէ սէթիլի աշաղը վա-
րըլարագ, պաղըսը գատար րէսմի կիւմրիւքի
թիւթիսալ գըլընմագ իւզըն, մէմալիքի մահ-
րուսէյէ տուխուլ իտէպիլէճէք տիր :

Պէշնէ Կէն. Պալաթաէ իւշիւնին
մատտէտէ պէյան օլունտու վէճէլէ իլէ,
ասհապընըն իպրաղ իթիպի ֆաթուրա վէ
եախուտ տէֆթէր, գարինի սըհհէթ կէօրիւն-
մէյիպտէ, տէրուսինտէ մուհարրէր էշեալի
կիւմրիւքէ թագտիր օլունտան գըլմէթի, աս-
հապը գապուլ իթմէտիկինտէն նաշի, եիւզ-
տէ օն զամմ իլէ ճանիպի միրիյէ ասիլ վէ
միւպայա օլունաճագ էնֆիյէ, վէ սիկարա,
վէ աղըզ թիւթիւնիւ, վէ թէնպէթի կէօրիւք
մարիթէթիլէ ալընապիլմէլ իսէ, թալիպլէ-
րինէ ֆիրուլիպ գըլընմագ վէ էսմանը հաթըլէսի
քէյֆիլէթին թասրիհիլէ, տէֆթէրի իճմա-
լէ լրատը գայտ օլունմագ լաղըմ կէլէճէ-
կինտէն, զիքը սէպպաթ իթիպի մինվալ
իւզըն թագտիր իտիլէճէք գըլմէթին տէյէ-
րինտէն զիյատէ օլմամասընա, եանի պէր
վէճէլէ մուհարրէր եիւզտէ օն զամմ իլէ մու-
պալիա օլունտուլաթտան սօնրա, իւզէրինէ պա-
լեատէ պէյան օլունտան րէսմի կիւմրիւքիւ
տալի պիլ իլալէ Տէր գաշա տուրուր իսէ,
օլ մըգտար պահա իլէ սաթըլուպ ճանիպի
միրիյէ պիր կիւնա զիյան վէ խասար թէ-
րէթիւպ իթիպիլմէսինէ, պէլայէթ ի-
թինա վէ տիգպաթ գըլընաճագ տըր :

Փի, 13 րէճէպ, սէնէ 1282
վէ Փի, 19 թըրքի սանի, սէնէ 1281

Իշպու նիզամնամէյի թարիսինտէն իթի-
պարէն, իւշ մահսուլաթ միւրուրինտէ, տէ-
թուրիւլամէլ թուրուլաճաղը մալիւմ օլմագ
իշին, պու մահէլլէ թալ վէ թէպիլ գըլընաթ
թագտիր :

— Կիւրապ. Կիւրսէս եպիսկոպոսուն ալմէթ
իթիպին պիլտիրմիշ իտիլ :

Եշնիտէն ալտըլմըլ մալիւմաթլարա նա-
գարէն, նասըլ քի, կէլէն հաթիթալար եաղ-
մըլ իտիլ, էհալի իլէ Մկրտիչ եպիսկոպոս
պարըշաթըլմըլ, վէ թալմըլ եէրինէ պաթ-
լամագըլ տէնիլէն, Լըլային վարըլաթիւն-
լարըլըլ մէպտէսի, պու պապտէ տալի
իճրայէ կէլմիշ, վէլ հասըլ խուսուլմէթ ա-
թէլի իւզէրի, խաթըր վէ կէօնիւլ քիւլէթի
լիէ գաթաթըլմըլ, վէ Կիլիկիա տալի, Մե-
կրտիչ եպիսկոպոս ալէյսինտէ զուհուր կէ-
միշ, վէ եաղըլմըլ օլան թէլէքթիլէրին հիւ-
պիրիսի ճէրհ օլունտու վէ չիւրիւտիլմէ-

միշտ, վե շինտիյե գատար, միւրայիւրք վե միւ-
ռահէնէճիւր խտերէք: սիւքիւթի իթթիսազ
իթմիշ իւրէն, կիւյա Ս'կրտիչ եպիսկոպոս,
որդի վե ձեռն չըգորշտըր կիպի (պուտա պու-
սէնէնին մատար տըր, Հայրաւոտ գապա-
հաթիւր վե ճիւնհալը առամ պուլունհամայա-
ճագ տըր: պիւրա, հաքիմէրին վե միւթեթ-
թիշիւրին ֆոթալարընա կիրտիքիւրի կիպի,
ձեռն վե որդի օլուպ, խալիս ալթուն կիպի
մէյաւնէ չըգմադտա տըրլար: . . .), առեթի
գատիմսինտէն օլտուղու իւրէ, "կէսրտիւ-
նիւղիւ, իյմէ ճիւնհասըզ չըգմշտըր Ս'կր-
տիչ եպիսկոպոս" տէյի պաղըրմայա ճէսա-
րէթ իթմիշ տիր: լաքին, աճէպա "կիւրսէս
եպիսկոպոստա" մը ալմըշ տըր պու ճէսա-
րէթի, եօստա պիղլաթ Ս'կրտիչ եպիսկո-
պոստա մը: պիղ գապիէն տէյեպիլիւրի
քի, Ս'կրտիչ եպիսկոպոստան ալմըշ օլմալը
տըր: պիւրա, "կիւրսէս եպիսկոպոստն ֆոթա-
սընտան, միւրայիւրք եպիսկոպոստն օլ գա-
տար իթմիշ չըգապիլմէսի, բէքտէ մէմուլտէն
տէյիլ տիր:

Հէր նէ հալ իսէ, պու պապտէ ըէսմի
մալիւմաթլար օգուճայա պէքէտիքտէն սն-
րա, պիղ եինէ քէնտի գրիթիգաւըզա տէ-
վամ իտէրիւ:

Օւանն իտէրիւ քի, միւրայիւրք Ս'կրտիչ
եպիսկոպոս, պիւր բաշա հաղըթիւրինին խաթըր
իշին (պիլմէյիլ գանղի բաշա տըր պու), վե նա
մուտունու եէրինէ կէթիւրին նիյէթիլէ: պիւր
գէնէ տուհա Ս'ըսըրտա գալաճագ իմիշ:

Պուտա եէնի պիւր մատա տըր: Էլհագգ պէթ-
լէտէ նամուս եէրինէ կէթիւրիմէրիւր օպալիւրի-
կին պիլմէլ իտէք: վե պու իթէտպիլին իճրասը-
տա, նէ աճայիլ շէյտիր պիլմէյիլ: Իքի
աէֆա տըր, "կիւրսէս սրբազանա իթէստիւթ
իթմէքտէ տիր: շէյլէքի, կ'շէն սէնէ իթէ-
քիւրտաղընա կէօնտէրիլտի, վե Ս'մարէ վար-
դապետին պիւր գաշ այ տաշա օրատա գալ-
մասընը միւնասիպ կէօրտիւ, վե պու տէֆատա
Ս'ըսըրտա կիթտի, Ս'կրտիչ եպիսկոպոստն
պիւր սէնէ տաշա օրատա գալմասընը միւնա
պի կէօրտիւկիւ իշիտիմէյէ պաշատը:

"Պիւր առամ սօյուլտուղու եէրտէն կի-
միւնէլի տիր" տէրլըր մէսէլի մէշուր տուր:
աճէպա "կիւրսէս սրբազանտա պու մէսէլէ" մի-
րիայէթ իթմէքտէ տիր:

Ս'կրտիչ եպիսկոպոս մէսէլէսի ուղուն շէյ
պիւր, վե օլ պապտէ Ս'ըսըրտան վե խսկէն:
տէրիլտէն ալաճաղըմըզ մալիւմաթլարա պէք-
լէմէլ յիլ: լաքին, "կիւրսէս սրբազան հագ-
ղընա խալըր վե շայանը մէմուսինիւթ պիւր
հապատիս իշիտիլմէքտէ տիր: շէյլէքի, միւ-
թէվէֆա Հաճնազարեան Վարապետ վար-
դապետին կտակընըն շինտիտէն իճրասընա
պաշալըմաը նիյէթի խալըրիլ վե մէմու-
հէթիլէ, սէատէթըլ "կուպար բաշա հագ-
րէթիւր թարաֆընտան, իլհաթը համիյէթ

ու սախալէթ պիւրլէ, միւրայիւրք եպիսկո-
պոսա իւշ պին լիւրալըգ պիւր պոնօ իթա իթ-
միշ իտուկի, իթէվաթուրէն սէյլէնմէքտէ տիր:

Հակոբեանը վասըթասըլա, Ս'կրտիչ
եպիսկոպոս, պիւր զանն իտէրիւ քի, "կուպար
բաշա հագըթիւրինին հիւայէթիւրի ըէճա վե
նիյալ իթմիշ օլուպ, վե բաշայի միւշարիլէյին
տախի, պապը ճիհէթիւրէ մէպի, . . . յի-
լէյ հակոբեան մէսէլէսինին, պիւր իթաթը
եէրինէ պաղաւմասընը իթիմաս իթմիշ օլ-
մասը, վե "կիւրսէս եպիսկոպոստն տախի, իւշ
պին իրանըն իւմիտիլի ալտաթա: սինիլէրի
կէվէթիլ պուլունմասը, իշթիմալի գապիտէն
տիր:

Իկէր պէյլէ իսէ տախի իթէլէքքիւրէ շայան
տըր: զիրա, Ս'կրտիչ եպիսկոպոստն ալմըզ
պուլունտան սնրա օրատա ըաշաթ իտէմէյէ-
րէք, պիւր թարաֆա չէքիլէճէկի շէյլէ տուր-
տան, հագգանիյէթիւրին վաշիլէ չըգմասը
մէսէլէսի պաշալ օլուպ, միյլէթ պիւր խալը-
խաշըգ իթմէքիւր մէսէլէսինին տախի պաշա-
օլտուղու տըրքեար, վե բաշայի միւշարիլէ-
յին, պիւր խալըրտա հաղընա մուգապիլ, պի-
հագգալը վե մէվում ու միւթթէհիւմ ա-
տէմի հիւայէ ի մք իյի իրթիքեպա իտէմէ-
յէճէկիտէ աշ լաար տըր:

ՄԱՍԻՍԻՆ ԳԻՐ ՈՒԹԱՆՄԱՆԸ

Հագգալը առամըն, քէնտույի սալիհէ չը-
գարմայա չալըրիսէ պաշապաշա հագգ-
ալըզըզալըր տախի իրթիքեպալէ մէմուր օլ-
տուղու կիպի, Ս'ասիստէ կիթտիքճէ այնի
հայէ տիւշար օլմագտա տըր: շէյլէ քի,
քէնտի թապիլ օլան, վե օհհալէթ ալեա-
մէթի պուլունտան ֆոտթըլուլունա, վե իս-
թիյալըզընա կիւլէնէրէք, կիւյա սայիր զա-
ղէթալար, միւթթէպալիլ շէհրէսինտէն գօր-
գարագ, վե ագ սագալընա չիւրմէթ իտէ-
րէք, սիւքիլ ի իթթիսազ իլէ, գարշալըն-
տա "ճառայ եմ" ճիլիք իտէրլըր կիպի, հէր
ճիհէթիլէ զայիֆիլիյին կէօղէրի էօնիւնէ
կէթիլէրէք, թօսպաղը կիպի գապուղունա
չէքիլէճէք եէրտէ, եա քէնտիսի հիւճուլ իթ-
մէքտէ, վե եախտ քէնտույի օգուճան մէյա-
նը գապուլ իյլէմէքտէ տիր: հալպու քի ճէնք
լէշմէնին եօլունու պիլմէտիքտէն պաշա-
ղաաֆընտախի կէօրտիւկիւնտէ, եալանա, ֆի-
թիւրայա, հագաթիլէ, քիւֆիւրէ, վե առա-
վէթ պաշալմագտալըր: պու սէյլէտիկիմիլի
հէր քէս պէլիլ իսէտէ, էկէր պիլմէյէնէր տախի
վար իսէ, Ս'շալըյտտան Ս'ըսըրտա, վե Ս'էճ-
մուտան Ս'եղոյա, Վիլիկիյա, Նըլաւկա
վէ սայիրէ գատար կիրիտիկի միւճատէլէլ-
րի, վե վէրտիկի ճէվապաղը օգուճալարընը
տալէթ իտէրիլ:

Ս'ասիստէ էկէր պիւր պիւլիւք ֆաղիլէթ,
պիւր խասսէ, վէլ հասըլ պիւր եիկիտիլէ վար
իսէ, օտախի, մէսէլէտէն գաշագ, սէյլէ-
տիկիլին ինքեար իթմէք, անյալըզըն անլա-
մամալըզա վուրմագ, ութանմամագ, վե ի-
նատընտա գապի տուրմասըրտըր տէնիլէ ճա-
լիլ տիր:

Թէրսուտա վուգուա կէլէն խանկընը պիղ
հոկտեմբեր 30տա, վե նոյեմբեր 10 պիտտէ-
ֆաթ, վե պիթթաֆիլ եաղմըլ իքէն, Ս'ա-
սիս նոյեմբեր 24 տէ, եանի եանկընտան 37
կիւն սանրա նէշը իյլէմիշ իտի: վե հէմտէ
մէլքիւր եանկըն հոկտեմբեր 17 տէ գուհու-
րա կէլմիշ իքէն, մահը մէպուրուն 27 սին-
տէ գուհուրա կէլմիշ տիր տէմիշ իտի: Պիլ
Վարագանըն 257 ինճի նիւսիսիւնտէ, Ս'ա-
սիսին պալաթըլըզալընը պիւր իսպաթ իլէ
տաշա թաստիգ իթմէք իլէն, ալէնէն եիւ-
ղիւնէ վուրմուլ իտիք:

Ս'ասիս հիւայընտան նաշի սիւքիլէ իտէ-
ճէք եէրտէ: հիտտէթիւնտէն նաշի, Վարա-
գայա իթթիւրայէ, վե մուսպիլիւրէրինէ հագա-
րէթէ տախի ճէսարէթ իթմէք եալանըլըզ
վե ութանմալըզընը իրթիքեպալ իթմիշ տիր:
շէյլէ քի, պալաթըլըզընը ճէրհ իտէմէտի-
կիւնտէն, ճէվապ օլալագ շու ալթիտէքի լա-
գըրտըլար սէյլէմիշ տիր:

"Իմաց կուտանք Վարագայի Հալա-
տիսին, իթէ . . . Թէրսուտի հոգեհիւն վըպ
տուրաճ տեղեկութիւնը գաղղիական լրա-
գրի մը իւլիսից-իւնիւն առնուած է. ուստի
այս նկատմամբ Վարագայի լրաճ գիտու-
ղութիւնները պարզապէս ոչնչաբանու-
թիւն են:"

Ս'ասիս պուլունտա պիւր պիւլիւք եալան սէյ-
լէմիշ տիր: շիւնքի, հիւ պիւր ֆրանսըլճա
ղաղթաւա, քէնտի եաղալըզ մալէտէ, մէլ-
քիւր եանկըն հագղընտա պիւր միթթուպ կէօ-
նիւլմէմիշտիլ: վե գանղի զալէթաւա սլուղուն
խապէր վիլմէմէսիտէ, իտտամըլը թաստիգ
իթմէքտէ տիր: լաքին, էկէր Ս'ասիս շու եա-
լանըլըզ գապուլ իթմէք իթմէմէլ իսէ,
պարի հիւ տէյիլ իսէ: պու պապտէ պիղի
քիւլիւք տիւշարմէք իլէն, գանղի ֆրանսըլ-
ճա զաղթաւա էօլէ պիւր մէթթուպ եաղը-
մըլ իսէ, սէրիան պիլէ պէյան իյլէմէսինի
տալիլ իտէրիլ:

Ս'ասիս պու եալանըլըզ իլամընը տախի
կիթտիքտէն սանրա, կէլէլիմ պաշա եաղ-
ալըլարընա:

"Իթմէ Վարագա զմէլ կը մեղադրէ թէ
"ինքն այն լուրն արդէն տուած ըլլալով
"իրմէ չենք առած մենք, թող ներէ մեզ
"ըսել, թէ գաղղիական լրագրի մը թող-
"թակցութիւններուն վրայ առաւել փոքր-
"նիւն ունինք" քան թէ իր թղթակցու-
"թիւններուն տուած տեղեկութիւնները վրայ,
"որչա՞ր անոնք փոքրեղ լինեն:"

Ս'ասիս աշիքեար սուրէթտէ, պուլունտա ի-
քի շէյ անլաթմագտա տըր, պիւրինճիսի,
ֆրանսըլ զաղթալարընը մուսպիլիւրէրին
եաղալըզալըր, պիղիմ մուսպիլիւրէրին եաղ-
ալըլարընտան զիյատէ էմիլիլէթ շայան օլ-
տուգալընտան, քէնտիսիտէ զիյատէ օնլա-
րա էմիլիլէթ իթմէքտէ իմիշ: վե իքինճիսի,
պիղիմ մուսպիլիւրէրին վիւրտիլէրի մալիւ-

մաթըսը, զի Կեֆ-Եռնուլուր էլէ Կոն-
ստանդուլ :

Սասիսին իւր լազըրտըսը կիւմէտէն պաշ-
գա, Տիւզ պիր շէյէ լալըգ տէյիլ տիր . շիւն-
քի, մուսպիրլէրի էմնիյէթէ շայան օլուպ օլ-
մամասը, պիր միլէթլըք, վէ պիր զաղէթանըն
լիսանը իւզէրիտէ օլմայըպ, իլւա, շախս իւ-
զէրիտէ տիր, Տէր զաղէթանըն տախի եւ-
լանըն մուսպիրի օլապիրի, օնլարը անլարըպ
ֆարգ իթմէք, զաղէթանըն քէնտի էլին .
տէ տիր . վէ Տէմտէ պօրձու տուր :

Լաքին թօհաֆը շունտա տըր քի, Սա-
սիս մէզքիւր հափատիսի, Սարաֆատան ալ-
մայարապ, պէլքի Կեֆ-Եռնուլուր տէյի, երկիրմի
տէօրթ կիւն պէլքէտիքտէն սօնրա, կիթմիլ,
տահա իքի կիւնլիւք եէնի չըգմայա պաշա-
մըշ օլան լ'՝թօալ տ' (Օրիանըն իքինճի նիւս-
խէսինտէն ալմըշ տըր . վէ մէզքիւր զաղէ-
թատա իսէ, « իւերսուտան մէթուպ կէլ-
միլ տիր » տէյի եազըմըշ օլմայըպ, իլւա,
ատէթա էօթէտէն պէրտտէն ալմ . օտուր
հափատիսի թարգընտա եազըմըշ տըր . վէ
պէլքիտէ Սարաֆատան ալմըշ տըր . շիւնքի
մէզքիւր զաղէթա տահա եէնի թապ ու նէշը
օլունմայա պաշատըղընտան, թապիսթիլէ,
էյլէ խարիճի մուսպիրաթտան Տէնուզ
մահրում պուլունմագտա տըր . հաթթա շիւ-
տիյէ գատար 17 նիւսիսի չըգմըշ իքէն,
պիր եւ իքի մէթուպտան զիյատէ կէօրիւ-
լէմէմիլ տիր . էմմա, պուլունտան սօնրա բէք
չօգ մուսպիրլէրէ մայիք օլուր իմիլ, օնու
Տէմ ալըու իտէր, վէ Տէմտէ մէմուլ իտէ-
րիլ :

Իմտի, էկէր Սասիս մէզքիւր հափատիսի
պաշգա պիր զաղէթատան ալմըշ իսէ կէօս-
թէրմէլ տիր . եօգ էկէր մէզքիւր զաղէ-
թատան ալմըշ իսէ, պիրիճի օրարըլ քի,
Կէրսուտան մէթուպ ալմըշ տըր տէյի
նիշին եալան սէօյլէմիլ տիր . վէ իքինճի սի-
ւալ իտէրիլ քի, տահա իքի կիւնլիւք զա-
ղէթանըն մուսպիրլէրիին, էմնիյէթէ շայան
օլուպ օլմատըղընտան ալմըշ անլարապիլմիլ տիր .
րէմիլ մի ալմըշ տըր, եօսսա ելլտըլու-
րա՞մը պագմըշ տըր :

Վէ պու պապտէ, Սասիսին էն զիյատէ
ալմըշ պագմըշ տըր մուճիպ օլաճագ եէրի
շուրտը տըր քի, Սարաֆատան զիյատէ
էմնիյէթ իթտիկի զաղէթա, այնի հափատիս-
տէ, տէվէ գատար պիր եանլըլըգ եափարագ,
Կէրսուտա եանլըն իչին, հոկտեմբեր 27տէ
վուգու պուլմուշ տուր տէմիլ տիր . հալ պու
քի մահը մէզպուրուն 17տիստէ վուգու պուլ-
մուշ տուր . Պուլմա՞նէ տէրսին եա էմնիյէթ-
սիլ Սասիս :

Սասիսին իքինճի լազըրտըսը, քէնտի իւզէ-
քիսէ պիւլիւք մէսուլիյէթ տալէթ իթմէքտէ
տիր . իմտի, էկէր Սասիստէ մէրտիք վար իսէ,
մէյատան չըգմայը, վէ սէօյլէտիկին իսպաթ

իթմէլ տիր . եանի, տիմէք իսթէրիլ քի,
Սարաֆատան, մուսպիրլէրիտէն ալարագ վէր-
տիլէ յալէ-Եռնուլուր չօգ Կեֆ-Եռնուլուր էլէ
Կոնստանդուլըն, կէօսթէր իլի տիր :

Պիր զաղէթայա իթմէրա իթմէք մարի-
ֆէթ տէյիլ տիր, օնուս իսպաթընա գատար
օլմայը . Սարաֆա Սասիսէ շիւտիյէ գատար
Տէր նէքի սէօյլէմիլ իսէ, ճիւմէսինի իսպաթ-
լար իլէ թաստիգ իլլէմիլ տիր :

Սարաֆա պիր այտա, Սասիսին պիր սէ-
նէտէ ալարըլ մէթուպտան զիյատէ մէք-
թուպ հափատիսի տէրճ իթմէքտէ տիր . իմ-
տի, էկէր Սասիս չօգ տէֆատընտա տէյիլ,
հաթթա միէք ալ տէֆատընտա տախի եւան-
լընըն կէօսթէրէպիլէճէք օլուր իսէ, քէն-
տույէ տիֆէրիս չաղըրըրըլ :

Սասիսին սէօյլէտիկի էկէր սահիճ իսէ,
եանի Սարաֆատան վէրտիկի մալիմաթլարըն
էքսէրիտի եանլըլար իլէ տօլու իսէ, քէնտի-
սինի, քէնտի սանաթ վէ վաղիֆէսինճէ իսի-
յանէթտէ պուլունմուշ օլաճագը ալիքեար
տըր . շիւնքի, պիր զաղէթանըն եազտըր
եանլըլ, տիկէր զաղէթալար թասհիճ իթ-
մէյէ պօրձու տուր ար :

Վէ, Սասիս շունու տախի տիւշիւնմէլի
տիր քի, « Յիւանըլ զաղէթալարը մուս-
պիրլէրինէ, Սարաֆատան մուսպիրլէրիտէն
զիյատէ էմնիյէթ իտէրիմ » տիմէսի, եալ-
մըլ Սարաֆատան մուսպիրլէրիտէ պիր հա-
գարէթ սալըմալապ, իլւա, օն պէլ սէնէտէն
պէրու քէնտույի զաղէթա եախօտ առամ եէ-
րինէ գօյուպտա, մէթուպ եաղանլարա վէ
հափատիսի վիրիւնէրէ տախի հաֆարէթ սալը-
լաճագը պի իլթիյալ տըր . շիւնքի, այնի մի-
թէպէր զաթլարըն, նիշէ տէֆա . հէմ Սա-
սիս վէ Տէմտէ Սարաֆայա մէթուպ եաղ-
ալըլարըլ շէօյլէ տուրսուն, Սասիս պարի ա-
լաճըլ իւնէ-Եռնուլուր իտէրէք, եալմըլ Սա-
րաֆատան մուսպիրլէրիտէ զիյատէ էմնիյէ-
թիմ հօգտուր տէմէյիպ, իլւա, Յիւանըլ
զաղէթալարընա զիյատէ էմնիյէթի վար ի-
տուկիտի ալէնէն սէօյլէմիլ տիր . տիմէք տիր
քի, միլէթիմիլ զաղէթալարընա, քէնտի-
սիտէ պէրապէր օլտուղու հալտէ, Սասիսին
էմնիյէթի եօգտուր . Կեֆ :

Սասիս պիրտէ տէրպտէրիք իտէրէք,
էմնիյէթի օլմայան Սարաֆատան, այնի նիւս-
խէսինի իչինտէ, Սարալ թանգարանը հա-
վատիսին ալմըշ տըր . պիլմէյիլ օլ պապտէ՞
նասըլ էմնիյէթ իտէպիլմիլ տիր . կիւլէլիմ
պու պապտէ տախի :

Սասիսին քէնտի պալաթմըլընը պիր եօլ
իլէ գաթաթտըրսըն իչին, պէօյլէ հաֆարէթ
վէ իթմիրալար չըգըլմասը, եա վատուլիւն
վէ եախօտ պառաւուլիւն էսէրի օլտուղուն-
տան, ալթըք պուլունտան սօնրա իսլահնա իւ-
մուլար օլմայըլ . լաքին, Տէր հալտէ իս-
թիյարըլընա հիւրմէթէն, էյլէ թօփալ վէ

չարըրգ պաճագլարա, միւճատէլէ բէհիվան-
լըլընա չըգըլմաստ, պէօյլէ թէվիէ թաղալ
կէլմէմէսինի, քէնտույէ իսպիսանէ նասիհաթ
իտէրիլ . զիրա, Տէր տէֆա, պէօյլէ սէրսէմ
հօրօղ կիպի թիւլիւնիլ թօղսղըն տէօթէ-
րէք, միւճատէլէ մէյատանլարընտան գալմայա
եօլար արամասը, վէ Տէր զաղէթաճըլ իւ-
զէրինէ կիւլիւրմէսի, տօղտու, առաւմա
էանաթլըգ զայրէթիմիլէ թօղունմագտար :

Լամա, էկէր Սասիս վատուլիւնու վէ
պառաւըլը գապուլ իթմէք իսթէր իսէ,
օնպէլ սէնէտէն պէրու թուլտուղու շու-
մէլմում վէ մէքրուճ եօլու թէրք իտէրէք
եանի քիւֆիւր, հաֆարէթ, առաւմէթ, վէ
իսթիհատան վալ կէլէրէք, գանղի զաղէթա
իլէ միւճատէլէյէ կիրիշիլ իսէ, մէսէլէտէն
չալմամալը, քէնտի սէօյլէտիքլէրինի թաս-
տիք, վէ պաշապընըն սէօյլէտիկինի ճէրճ
իչին, առամա իսպաթլար կէթիւրմէլի, վէ
պուլունտա գաթիւնալար քէնտույի պիւլիւք
կէօսթէրմէքտէ օլան, օլ պօղլըգ կէօղլիւլի
չըգարըպ, Տէր քէսին տախի քէնտի կիպի, վէ
պէլքիտէ քէնտիտէն բէք չօգ տէրէճէ զիյատէ
գատու հայրիյէթի վար իտուկին թանը-
մալը, վէ օնա կէօրէ թաղիմ ու թիպէթ
իւզրէ ճէվապ վիրմէլի, վէ գարըրըգտա էյա-
լէ ճէվապ պէլքէմէլ տիր . լաքին, էկէր իս-
թիկառաքի Սարաֆալարընա վիրիկի կի-
պի ճէվապ վիրիլ իսէ, իլթէ էօյլէտէ ճէվապ
ալըր, վէ ալմ նէլտինտէ մահալապ օլուր :

— Կօթրատան էվլէլ, թապ ու նէլիլի
իլան իթտիկիմիլ . Նիւսաղէմտէ Ս . Կա-
կոր վանքընտա պասըլմըշ օլան ՊԱՏԱՍԱ-
ՆԻ ԸՆԴԴԵՄ ՏԵՏԻԱԿԻ Է . ՌԵՄԻՃԻԹ
ՊՈԹԵԼԻԱԿԻ Նամ թիսալ 2 շէր զուրուշա,
վէ քէլալիք մէզքիւր մանաթլըրտա թապ
օլունմուշ օլան ՏԱՆԱՏԱԿԱՆԱՄԱՆԱԿԱՐԱ-
ԿԱՆ ԸՍՏ ՍՈՒՐԻ ԳՐՈՑ Նամ պիր խարիթա,
30 ար փարայա օլտուղարը հալտէ, Սահ-
մուտ բաշատա 137 նիւմըրու Ս . Կ .
Կաթաֆիանըն քիթապճը տիւքքեանընտա,
սաթլըմագտա տըր :

Վէքիւր խարիթա, պաղը իգթիգալը
թարիլէրի պուլմագ իչին, բէք ֆայիտէլի
օլտուղունտան, պու թարըլ շէլէրէ չալ-
անլարըն զայրէթիլի արթըրմագ նիյէթիլ-
լէ, քիթապէթ զայրէթի շէլէլէրին պիրիլ
թանէ ալմալարըն արգու իտէրիլ :

— Կիլիս — գարահիսարը իչին, պիր լա-
լըլըլ ճայնաւորուլիւն գասատուսու իսթէ-
նիլմէքտէ օլտուղունտան, իսթէք իտէլէրին
Վէլիլ խանընտա 14 նիւմըրու օտալըլ
կէլմէլէրի խապէր վէրիլ :

ԿԱՐԱՊԵՏ Յ . ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՀԻԳ ՂԱԶԻԹԱՆ ՎԷ ԹԱՊԱՆԻ
Յ . ՄԻՆԱՍԵԱՆ